

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

УЧЕБЕН ПЛАН

за ОНС „доктор“

Утвърждавам:

Утвърден от Академически съвет с протокол
№ 16/29.09.2021 г.

Образователна и научна степен „доктор”

Професионално направление: **1.3. „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО...”**

Докторска програма: „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ”

Форма на обучение: **редовна/ задочна/ самостоятелна**

Продължителност на обучението: **3 години/ 4 години/3 години**

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

**УЧЕБЕН ПЛАН НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И
ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ“**

Професионално направление 1.3. „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО...“

Форма на докторантурата: редовна / задочна / самостоятелна

Срок на докторантурата: 3 години / 4 години/3 години

Кредити:

Обучението в редовна и самостоятелна докторантура изисква събирането на 60 кредита за година или общо 180 кредита за целия период на обучение.

Обучението в задочна докторантурата изисква събирането на 45 кредита за година или общо 180 кредита за целия период на обучение.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Въведение

Докторската програма по „Методика на обучението по български език и литература в началния етап на образование“, Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... осигурява квалифицирана академична подготовка за продуктивна научноизследователска дейност на теоретично и на емпирично равнище с цел разработване на фундаментални и приложни проблеми на методическата теория и на учебната практика.

Завършилите програмата **ще могат:**

1. Да изпълняват успешно на високо професионално и научно ниво експертни и ръководни функции в образователните и държавните институции;
2. Да участват в планирането, операционализирането и провеждането на образователната политика на национално равнище и в международен контекст;
3. Да осъществяват или ръководят оригинални и независими изследвания с научна и приложна стойност;
4. Да усъвършенстват и иновират в реалната училищна практика обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен;
5. Да оказват менторска или обучителна подкрепа на действащи учители, преподаватели, специалисти в областта на обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен;

Целите на подготовката на докторантите по докторската програма по професионално направление 1.3. произтичат от:

- Академичните стандарти за придобиване на образователна и научна степен «доктор» в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника на Софийския университет за неговото прилагане;
- Спецификата на предмета Български език и литература като основен и водещ в процеса на формиране на ключовата компетентност: общуване на роден език, на комуникативноречева, езикова, литературна, социокултурна и социолингвистична компетентност като предпоставка за успешна реализация и социализация на обучаваните;
- Нормативните стандарти за подготовка на педагогически специалисти в областта

Цели на подготовката на докторантите по професионално направление 1.3. на научноизследователско академично равнище:

- Формиране на научноизследователска компетентност и култура, умения за ефективно проектиране и реализиране на научноизследователска програма;
- Развиване на експертни умения за изследване, анализ, интерпретиране, проектиране на решения в сферата на съвременното образование на методическо равнище.
- Развитие на автономност, рефлексивност, критичност и оригиналност като ключови качества на съвременния изследовател.

- Формиране на базови компетентности по проблемите и перспективите в развитието на образованието и учителската професия, на специфични методически компетентности на учителя по български език и литература в началния етап на основната образователна степен.
- Развитие и подкрепа на експертна компетентност по отношение на учебните ресурси и училищните учебници по български език и литература в началния етап на основната образователна степен в съответните направления.
- Формиране на умения за презентиране, публикуване и разпространение на научноизследователски резултати.
- Формиране на компетентности за преподаване в академична среда.

Цели на докторската програма на методическо приложно равнище:

- Усъвършенстване на **групите ключови за учителската професия компетентности**: предметно-познавателна за *преподаване* и педагогическо взаимодействие /*организационно и методическо/ с учениците*; екипност за *взаимодействие с останалите педагогически специалисти*; *лидерство*; консултантска за *работа с родителите и семейните общности*; формиращо-аксиологическа за *възпитателна работа*; медиаторска за *работа в мултикултурна среда*; *експертна* за оценка и работа с разнообразни учебни ресурси; *технологична* за използване на информационни и комуникационни технологии в отворена и смесена гъвкава учебна среда и смесен дизайн на съвременно обучение.
- Усъвършенстване на **специфичните методически компетентности на учителя по български език и литература**: *предметно-познавателни* за формиране на съответни познавателни компетентности у учениците в областта на българския език и литературата за деца, и др.; *методическа за реализиране на компетентностен подход в обучението* по отношение на интердисциплинност, аксиологичност, динамичност, мултисензорност и творчество, проектност, себerefлексия и самооценка; *методическа за формиране на функционални познавателни компетентности* у учениците, специфични за учебния предмет Български език и литература: за адекватно участие в диалог, за възпроизвеждане и/или създаване на собствен текст, за интерпретация на езикова информация в практически план и на художествена информация в текста на литературно произведение, и др.; *технологична* за организиране и реализиране на обучение в отворена и смесена електронна и физически присъствена среда.

Методи и форми на обучение в докторската програма:

- лекции
- семинарни занятия, упражнения
- консултации
- работа с библиографии, бази данни и други информационни източници.
- научноизследователско и методическо проектиране и др.
- емпирични изследвания и дейности на терен
- обучителни методи и участие в академична преподавателска дейност
- създаване на научни текстове и публикационна дейност
- научно презентиране и участие в научни и научнопрактически форуми
- работа по проекти и участие в проектна дейност

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Докторантите в редовна и задочна форма на обучение трябва да съберат минимум 55 кредита от този модул

Докторантите в самостоятелна форма на обучение задължително полагат само докторантски минимум по специалността, а по желание могат да посещават и учебни дисциплини

1. Задължителни учебни дисциплини

№	Наименование дисциплината	Хорариум			Общ брой часове	Семестър	Кредити
		Аудиторна заетост		Извънаудит. заетост			
		лекции	упр.	бр. часове			
		Докторантски минимуми					30
1	Докторантски минимум по специалността – Методика на обучението по БЕЛ в началния етап на образованието	0	0	600	600	II	17
2	Чужд език - важи само за докторанти в редовна и задочна форма на обучение	0	0	300	300	II	13
		Фундаментални учебни дисциплини, задължителни					15
3	Концептуализиране и дизайн на научното изследване	15	15	120	150	I	5
4	Методология и методи на научното изследване	15	30	105	150	I	5
5	ИКТ в изследователската работа	15	15	120	150	I	5

2. Допълнителни учебни дисциплини – Приложение 1

Избират се по преценка на докторанта и научния ръководител.

Всеки докторант трябва да избере минимум 2 курса от тази група учебни дисциплини

Списъкът с предложени курсове – Приложение 1 - може да се допълва и актуализира периодично

Докторантите могат да избират и курсове, предлагани от Докторантското училище на СУ и учебни дисциплини за докторанти, предлагани от други факултети

№	Наименование на дисциплината и преподавател	Хорариум			Семестър	Кредити
		Аудиторна заетост		Извънаудит. заетост		
		лекции	Упр.	бр. часове		
2.1 Формиращи специфични академични и изследователски компетентности						
1	Докторски курс (приложение № 1)	10	10	130	II	5
9	Курсове по програма за мобилност „Еразъм+“	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	I/II	Според кредитите на уч. дисциплина
2.2 По научното направление на докторската програма						
1	Докторски курс (приложение № 1)	10	10	130	II	5
3	Посещение на докторантски курсове, свързани с тематиката на дисертационния труд				I/II	Според кредитите на уч. дисциплина

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

До публичната защита докторантът трябва да събере мин. 95 кредита от този модул

1. Работа по дисертационния труд

№	Дейност	ЕСТК кредити
1.1.	Участие в консултации с научен ръководител (или научен консултант)	2/1,5/1 на година (в зависимост от формата на обучение – редовна, задочна, самостоятелна)
1.2	Подготвителни и съпътстващи дейности по дисертацията (проучване и рефериране на литература и др.)	10 на година
1.3	Написване на обособена част от дисертационния труд	10 на част
1.4	Емпирична работа по дисертацията	15 на година
1.5	Разработен проект на дисертационен труд за зачисляване в самостоятелна форма на обучение	40 кредита

2. Публикации, участия в научни форуми и проекти

Съгласно Минималните национални изисквания и точки по групи показатели за научни степени и академични длъжности, посочени в ППЗРАС

№	Дейност	ЕСТК кредити
2.1.	Участие в национален научноизследователски или образователен проект	3 на проект
	Участие в международен научноизследователски или образователен проект	4 на проект

2.2	Участие в научни форуми (с доклад/презентация)	Международен - 4 Национален - 2
2.3.	Научна публикация	Според вида на публикацията (вж. приложената таблица)
2.4	Участие в докторантски семинар с презентация/доклад	1 на участие
2.5	Други дейности по преценка на научния ръководител и докторанта	1 на дейност

Таблица. Типове публикации и участия (според ППЗРАС) и кредити за тях

Типове публикации	Точки според ППЗРАС	Кредити
6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n	6
7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n	2
8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n	9
9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n	3
10. Публикувана глава от колективна монография	20/n	4
16. Участие в национален научен или образователен проект	15/n	3
17. Участие в международен научен или образователен проект	20/n	4

III. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

До 45 ч. на година задължително се възлагат на редовни докторанти след успешно положени докторантски минимума
Кредитите са според учебната дисциплина, до 120 ч. се заплащат

№	Дейност	Кредити
1	Консултиране с титуляра относно воденето на упражнения, хоспетиране или практикуми със студенти	1
2.	Водене насеместриални занятия или практикуми със студенти, в т.ч. подготовка на учебни материали по преподаваната дисциплина /до 45 ч. на година/	според кредитите на дисциплината – 1,5 макс
3.	Участие в семестриални изпити по преподаваните дисциплини	1

IV. УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА КАТЕДРАТА И ФАКУЛТЕТА

1.	Участие в други дейности на катедрата и факултета (организиране на форуми, конференции, празници; квесторство на държавни и кандидат-студентски изпити и др.)	до 5 кредита на година
----	---	------------------------

V. ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

За да бъде допуснат до защита докторантът трябва да има събрани 150 кредита

№	Дейност	ЕСТК кредити
1.1	Провеждане на предварително обсъждане на дисертацията в първичното научно звено	10
1.2.	Публична защита	20

Учебният план е приет на заседание на ФС на 29.06.2021 г. /Протокол №17

ДЕКАН НА ФП:

(доц. д-р Лиляна Стракова)

Приложение 1. Списък на допълнителните учебни дисциплини

№	Наименование на дисциплината и преподавател	Хорариум			Семестър	Кредити
		Аудиторна заетост		Извънаудит. Заетост		
		лекции	упр.	бр. часове		
2.1	Формиращи специфични академични и изследователски компетентности					
1	Академично писане - проф. дн Иванка Мавродиева	10	10	130	II	5
2	Електронна научна публикация - проф. дн Иванка Мавродиева	10	10	130	II	5
3	Дизайн на университетски курс - проф. д-р Румяна Пейчева-Форсайт	10	10	130	II	5
4	Обработка и анализ на данни с SPSS (базово ниво) - доц. д-р Бистра Мизова	10	10	130	II	5
5	Методи за събиране и обработка на качествени данни - доц. д-р Бистра Мизова	10	10	130	II	5
6	Конструирание и адаптиране на стандартизирани изследователски инструменти - доц. д-р Бистра Мизова	10	10	130	II	5
7	Подходи в изследванията на уязвими групи – малцинства, мигранти, бежанци, хора с увреждания, в бедност - проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова	10	10	130	II	5
8	Фотография и визуализация за академични цели - доц. д-р Владислав Господинов	10	10	130	II	5
9	Курсове за мобилност по програма «Еразъм +»	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	В семестъра на мобилността	Според кредитите на уч. дисциплина
2.2	По научното направление на докторската програма					
1	Компетентностен подход и иновации в образованието – проф. дпн Яна Мерджанова	10	10	130	II	5

2	Специфика на методическия подход в обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен – проф. дпн Нели Иванова	10	10	130	II	5
3	Посещение на докторантски курсове, свързани с тематиката на дисертационния труд	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	Според часовете на уч. дисциплина	I/II	Според кредитите на уч. дисциплина